

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! lagere school De Toverfluit Sint-Jans-Molenbeek te SINT-JANS-MOLENBEEK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 83

Instelling GO! lagere school De Toverfluit Sint-Jans-Molenbeek

Directeur Sabine VANHEESWIJCK

Adres Toverfluitstraat 21 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Telefoon 02-413.11.30

Fax 02-413.11.39

E-mail sabine.vanheeswijck@campustoverfluit.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brussel

Adres Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE

Scholengemeenschap SGE Brusselia III

Adres Koning Albertlaan 213 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM

CLB GO! CLB Brussel

Adres Technoliestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM

Dagen van het opvolgingsbezoek 16-05-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 16-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 16-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Lieven DEPRETTERE

Teamleden Johan LAMOTE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: Nederlands	4
3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	6
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	6
3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	7
3.5 Lager onderwijs: leren leren	9
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	10

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 12-05-2014 tot 15-05-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 15-05-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. Het sluit aan bij de noden van de leerlingeninstroom. Het materialenaanbod is goed uitgebouwd. De evaluatie van de leerlingen gebeurt doordacht en breed. De hulpverlening aan leerlingen met noden is goed uitgewerkt.

Curriculum	Uit outputgegevens blijkt dat de leerlingen in voldoende mate de eindtermen bereiken. Hierin is een positieve evolutie te zien.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Het schoolteam bestudeerde het nieuwe leerplan grondig. De onderwijzers gebruiken voortaan het leerplan als referentiekader. Zij stemmen de inhoud van het onderwijsleerpakket af op de leerplandoelen.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	De onderwijzers plannen hun onderwijsaanbod doordacht. Ze gebruiken een digitaal systeem om zowel te plannen als om te bewaken dat alle leerplandoelen voldoende aan bod komen. Het afdrukken van die documenten leidt echter niet tot een meerwaarde voor het onderwijsaanbod.
	Het onderwijsaanbod is evenwichtig en vrij volledig. Het schoolteam legt terecht de klemtoon op woordenschatontwikkeling, lezen en communicatieve vaardigheden. Daarover heeft het duidelijke afspraken gemaakt. De woordmuur stuurt de woordenschatverwerving aan en is gelinkt aan de thema's. Spreken en luisteren zijn afgestemd op de noden van de leerlingen.

Voor lezen voorzien de onderwijzers in een uitgebreid en gevarieerd aanbod om zowel leestechiek, begrijpend lezen als leesplezier te versterken. Communicatief schrijven is eveneens uitdagend uitgewerkt. De onderwijzers stellen zelf vast dat dit een positief effect heeft op de spellingvaardigheid van hun leerlingen. Taalbeschouwing komt goed aan bod.

De samenhang is goed uitgewerkt. De gradatie en continuïteit zijn gegarandeerd door consequente toepassing van de afspraken over het gebruik van het onderwijsleerpakket. Door de thematische aanpak is er horizontale samenhang met de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en muzische vorming. Daarnaast integreren de onderwijzers aspecten van de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Het schoolteam zet in op een brede harmonische ontwikkeling. De onderwijzers voorzien uitdagende taaltaken die aansluiten bij de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. Daarbij voorzien ze een overkoepelende strategie die de leerlingen houvast biedt bij probleemoplossend werken en hen ondersteunt bij zelfgestuurd leren.

De leerlingen krijgen heel wat kansen om actief te leren. Daarbij is er veel aandacht voor het reflecteren over taal en hun taalgedrag.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het schoolteam herwerkte de wandplaten vanuit de overkoepelende strategie.

De onderwijzers gebruiken die doelgericht. De klasbibliotheken zijn geactualiseerd en goed uitgerust. Het ICT-aanbod is bijgestuurd. De onderwijzers spannen zich in om computerondersteund onderwijs aan te bieden.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatie is evenwichtig en representatief. Het schoolteam maakt daarbij gebruik van genormeerde toetsen en externe eindtoetsen. Analyse op schoolniveau gebeurt veeleer oppervlakkig. De onderwijzers maken daarnaast gebruik van de toetsen van het onderwijsleerpakket en observaties. Ze stemmen hun evaluatie goed af op de leerplandoelen. Er zijn goede voorbeelden te zien van evaluatiecriteria die leiden naar een gefundeerd oordeel over de kennis en vaardigheden van de leerlingen. De evaluatie gebeurt gevarieerd en betreft waar mogelijk de leerlingen actief.

De onderwijzers volgen de vorderingen van de leerlingen goed op en verzamelen gegevens in het leerlingvolgsysteem. De leerlingen stellen een taalportfolio samen om hun eigen ontwikkeling te zien.

Geregeld sturen de onderwijzers hun aanbod bij op basis van de resultaten van de evaluatie.

Begeleiding	Het schoolteam zorgt voor een brede beeldvorming op basis van de uitgebreide
Leerbegeleiding	evaluatiegegevens uit het leerlingvolgsysteem. Op de diverse niveaus van
<i>Beeldvorming</i>	zorgoverleg analyseren de teamleden de gegevens en plannen ze de nodige
<i>Zorg</i>	ondersteuning of hulpverlening.

De onderwijzers zetten in op een degelijke basiszorg. Ze willen die vooral bieden door een goed didactisch onderbouwd onderwijsleerproces op te zetten. Differentiatie en remediëring zijn doordacht uitgewerkt. Hierbij focust het schoolteam terecht op de specifieke noden van de leerlingeninstroom. Het zorgt hierbij voor een doordacht leermiddelen- en activiteitenaanbod.

Leerlingen met problemen krijgen de nodige hulp. Hierover is er overleg. Het schoolteam betreft hierin zo mogelijk de ouders. Het schakelt adequaat externe hulp in. Voor leerlingen met specifieke taalnoden zijn de nodige hulpmiddelen aangeschaft.

3.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen van wetenschappen en techniek in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. Voor techniek zijn hierbij voorbeelden van goede praktijk te zien. De onderwijzers gebruiken het materialenaanbod adequaat. De evaluatiepraktijk volgt de ontwikkeling van de leerlingen goed op. Het schoolteam zet terecht in op een goede basiszorg.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen van mens en maatschappij in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. Het sluit goed aan bij de noden van de specifieke leerlingeninstroom. De onderwijzers gebruiken het materialenaanbod adequaat. De evaluatiepraktijk volgt de ontwikkeling van de leerlingen goed op. Het schoolteam zet terecht in op een goede basiszorg.

3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het schoolteam biedt de leergebieden wetenschappen en techniek en mens en maatschappij geïntegreerd aan.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	Uit outputgegevens blijkt dat de leerlingen de eindtermen voldoende bereiken.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Hierin is een positieve evolutie te zien.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	Het team van de lagere afdeling bestudeerde de leerplannen grondig onder begeleiding van de pedagogische begeleidingsdienst. De onderwijzers gebruiken het leerplan als referentiekader om hun onderwijsaanbod te plannen.
	Na analyse van diverse onderwijsleerpakketten besliste het team om voortaan verder eigen thema's uit te werken. Hiervoor zijn themadossiers uitgewerkt. Hiermee plannen de onderwijzers hun aanbod en geven ze aan welke leerplandoelen ze willen bereiken.
	Het onderwijsaanbod is vrij volledig en evenwichtig. De onderwijzers bewaken op het digitale platform of de leerplandoelen voldoende zijn aangeboden. Er is voor alle leergebieden en domeinen een grondige bijsturing gebeurd. Voor techniek is een inhaalbeweging gebeurd waarbij onder begeleiding van de techniekcoaches een gevarieerd en uitgebreid aanbod is voorzien.
	De samenhang is goed uitgewerkt. Gradatie en continuïteit zijn gegarandeerd door het nauwgezet volgen van de leerplannen en het gebruik van de themadossiers. De onderwijzers realiseren horizontale samenhang door hun thematische aanpak. Ze koppelen beide leergebieden aan Nederlands en muzische vorming. Daarnaast integreren ze de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden, leren leren en ICT passend in het onderwijsaanbod.
	Het team van de lagere afdeling zet in op brede harmonische ontwikkeling. Het onderwijs sluit aan bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Het is werkelijkheidsgericht. Een digitaal omgevingsboek ondersteunt dit. Tevens doen de onderwijzers geregeld een beroep op externen. Het onderwijs is doelbewust vanuit de schoolvisie gekoppeld aan waarden die het schoolteam vooropstelt. De leerlingen krijgen volop kansen om zelfsturend en probleemoplossend te werken.
	De leerlingen mogen exploreren en experimenteren. Ze krijgen onderwijs dat gericht is op actief leren. Geregeld reflecteren zij op het leerproces.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	He team van de lagere afdeling maakte de tijd- en ruimtekaders conform aan de vereisten van de leerplannen. De onderwijzers integreren die functioneel in hun dagelijkse onderwijspraktijk. Voor meerdere domeinen zijn de nodige leermiddelen aangeschaft. Voor techniek is hiervoor een extra inhaalbeweging gebeurd. De leerlingen krijgen de beschikking over meerdere informatiebronnen. Hiervoor zijn de klasbibliotheken aangevuld. Elke klas beschikt daarnaast over voldoende digitale middelen die actief in gebruik zijn. De onderwijzers zorgen ervoor dat de leerlingen actief informatie op het internet kunnen opzoeken en verwerken.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	De evaluatie is evenwichtig en representatief. Het team van de lagere afdeling heeft een visie op evaluatie uitgewerkt. Daarbij wil het breed evalueren. De onderwijzers brengen dit in de praktijk door naast toetsen ook gebruik te maken van observaties en een gevarieerd aanbod van vormen van peer- en zelfevaluatie. Het team is zich bewust dat het in toetsen nog veel kennisvragen stelt, maar werkt eraan om hierin een beter evenwicht te krijgen. Het is positief dat meerdere onderwijzers werken met evaluatiecriteria om vaardigheden te evalueren. De goede evaluatiepraktijk is nog niet terug te vinden in de rapporten die nog beperkt zijn tot cijfergegevens met schriftelijke commentaar.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers hebben een voldoende breed beeld over de vorderingen van de leerlingen op basis van de brede evaluatie. Ze zetten in op een degelijke basiszorg. Daarbij streven ze ernaar de leerlingen actief te betrekken en een positief zelfbeeld te ontwikkelen. Door het ontdekkend leren te stimuleren, willen ze leerlingen vaardig maken in een probleemoplossende houding. Zo nodig krijgen leerlingen met problemen ondersteuning.

3.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Het team van de lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren met de leerlingen in voldoende mate na. Het beschikt over een schooleigen planning. De onderwijzers werkten een leerlijn waarin gradueel en geïntegreerd de eindtermen zijn opgenomen. Het team zet sterk in op de optimalisering ervan. De evaluatie is goed uitgewerkt. Leerlingen met problemen krijgen de nodige ondersteuning.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i>	De school beschikt over een schooleigen planning voor leren leren, zoals het Decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997 in artikel 44 voorschrijft. Het team van de lagere afdeling bestudeerde de uitgangspunten van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren grondig en werkte een leerlijn uit waarin die zijn opgenomen. Het maakte de nodige afspraken.
	De onderwijzers plannen op basis van de leerlijn hun activiteiten aanbod. Ze zetten daarbij dagelijks in hun dagplanning een concreet doel in de focus.
	Het onderwijsaanbod is volledig en evenwichtig. Door de concrete dagelijkse focus is er gerichte aandacht en komen de eindtermen ruim aan bod.
	De samenhang is goed uitgewerkt. De verticale samenhang is gegarandeerd door de continuïteit en gradatie die zijn ingebouwd in de schooleigen planning en die de onderwijzers respecteren. De eindtermen komen geïntegreerd aan bod in meerdere leergebieden.
	De onderwijzers zetten in op een brede harmonische vorming. Ze bieden de leerlingen kansen tot zelfregulering en planning. Daarvoor gebruiken ze een overkoepelende oplossingsstrategie die gradueel is opgebouwd. Gecombineerd met de specifieke strategieën voor bepaalde leergebieden ondersteunt dit bij leerlingen het probleemoplossend werken.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De ICT-infrastructuur en –middelen zijn geoptimaliseerd. De onderwijzers maken er doordacht gebruik van. De klasbibliotheken zijn aangevuld zodat ze leerlingen kansen bieden om gericht informatie op te zoeken. De klaswanden ondersteunen het leren leren.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	De evaluatie gebeurt evenwichtig en representatief. Die is gekoppeld aan de doelen die de onderwijzers per dag vooropstellen. Ze gaan de ontwikkeling van de leerlingen voortdurend na, onder meer door observaties. In meerdere klassen zijn er waardevolle initiatieven waarbij onderwijzers gericht observeren aan de hand van observatiedocumenten en –strategieën. De leerlingen krijgen heel wat kansen om zichzelf en medeleerlingen te evalueren. Geregeld reflecteren ze over hun leercapaciteiten.

Begeleiding	De onderwijzers hebben een breed beeld van de ontwikkeling van de leerlingen
Leerbegeleiding	op het gebied van leren leren.
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	Door de dagelijkse doelgerichte aandacht en activiteiten voor leren leren zorgen de onderwijzers voor een degelijke basiszorg. Ze spelen daarbij in op de concrete noden van de leerlingen. Voor leerlingen met noden zorgen ze voor gepaste ondersteuning.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lieven DEPRETTERE de inspecteur-verslaggever	Sabine VANHEESWIJCK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	